

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

EU selonteko – maa- ja metsätaloutta sekä luonnonvaroja koskevat linjaukset

12.03.2021 | YTT Johanna Kentala-Lehtonen,
EU-erityisasiantuntija, valtioneuvoston kanslia

Selonteon keskeiset lähtökohdat

- Selonteko viitoittaa Suomen lähivuosien EU-politiikkaa ja lähtökohtina ovat hallitusohjelman EU-poliittiset painopisteet.
- Suomen tavoitteena on sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä Euroopan unioni.
- EU on sitoutunut **Pariisin ilmastosopimuksen ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden (Agenda2030)** toimeenpanoon.
- Tavoitteemme on unioni, joka on maailman kilpailukykyisin ja sosiaalisesti ehein ilmastoneutraali talous.
- Euroopan komission pyrkimys rakentaa vihreän kehityksen ohjelmalla (*Green Deal*) EU:sta oikeudenmukainen, hyvinvoiva ja ilmastoneutraali yhteiskunta **vastaa hyvin Suomen tavoitteita.**
- **Do no harm (vältetään vahinkoa) –periaate** läpileikkaavana ohjenuorana

Maatalous ja ruokajärjestelmä

- **Yhteisen maatalouspolitiikan** huomioitava viljelijöiden toimeentulo, jäsenvaltioiden erilaiset olosuhteet, turvalliset ja terveelliset elintarvikkeet kuluttajille, luonnon monimuotoisuus, ruoantuotannon ilmastokestävyys sekä eläinten hyvinvointi
- Johdonmukaisesti **kehitettävä ruokajärjestelmää kestävämpään suuntaan** (mm. ilmasto- ja vesipäästöjen vähentäminen, kestävä maankäyttö ja hiilinielujen kasvattaminen, tuotantoeläinten hyvä kohtelu ja antibioottiresistenssin torjunta)
- Ekologisesti ja taloudellisesti **kestävää kalatalouden harjoittamista** Itämerellä on edistettävä EU:ssa
- Keskipitkällä aikavälillä siirtyminen kohti **koko ketjun kattavaa ruokapolitiikkaa**, joka huomioi ruoantuottajien tulotason ja aseman elintarvikeketjussa, ympäristö- ja ilmastokysymykset, ruoan turvallisuus- ja terveysnäkökohdat sekä eläinten hyvinvoinnin
- **Luonnonmukaisen tuotannon** määrän nostaminen tavoitteena

Luonnonvarojen kestävä käyttö

- Euroopan **luonnon monimuotoisuuden** oltava elpymisen tiellä 2030
- Luonnonvarojen taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö: **biodiversiteetin mutta myös elinkeinojen turvaaminen**
- **Metsillä** keskeinen merkitys ja useita rooleja: talous, työllisyys, puu fossiilisia korvaavana materiaalina, biodiversiteetin lähteenä, hiilinieluna
- Metsäpolitiikka pidettävä kansallisessa päätäntävallassa – **aktiivinen vaikuttaminen** EU:n metsiin liittyviin politiikkoihin
- Tulevassa **LULUCF-asetuksessa** nielut ja varastot otettava huomioon todenmukaisesti – muiden maiden ei tule saada hyötyä Suomen metsänieluista (ja jättää siten päästövähennyksiä tekemättä)
- Suomi edistää **kestävän biotalouden** mahdollisuuksia ilmastonmuutoksen torjunnassa

Ilmastoneutraali EU vuoteen 2050

- **Tiedepohjaisuus** ja tutkitun tiedon keskeisyys päätöksenteossa
- **Teknologianeutraalisuus ja uusien teknologioiden hyödyntäminen**, ml. digitalisaation mahdollisuudet, vety, akkuteollisuus
- **Kiertotalouteen** siirtymisen vauhdittaminen
- Aktiivinen **EU:n ilmastodiplomatia** globaalin vaikutuksen aikaansaamiseksi
- EU:n ilmasto- ja energialainsäädännön uudistuksessa painopiste **päästöjen vähentämisessä**:
 - Päästökaupan uudistaminen ja mahdollinen laajentaminen
 - Liikenteen lainsäädännössä useita päästövähennyskeinoja

Oikeudenmukainen siirtymä ja kannustava alue- ja rakennepolitiikka

- **Sosiaalisen oikeudenmukaisuuden** on poikkileikattava ilmastotyötä
- Ilmastopolitiikan oltava **sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaista**, toimeenpano tehokasta ja kansalaisten näkökulmasta hyväksyttävää
- EU:n budjetista tulee **tukea oikeudenmukaista siirtymää kaikissa jäsenmaissa** ja tuen saannin edellytyksenä tulee olla sitoutuminen EU:n ilmastotavoitteisiin
- Alue- ja rakennepolitiikan tärkein tehtävä kaventaa jäsenmaiden ja niiden alueiden välisiä eroja
- Painotukset **kilpailukykyä, sosiaalista osallisuutta sekä vihreää ja digitaalista siirtymää** tukeviin uudistuksiin tärkeitä
- Suomelle keskeinen erityiskysymys on **pohjoisten harvaan asuttujen alueiden tukeminen**

Kiitos!

- Lisätietoja: johanna.kentala-lehtonen@vnk.fi

